

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PANEVĖŽIO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. kovo 14 d. Nr. 21RE4- (AG4-31/18-2025)
Panevėžys

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Astos Povilonienės, Sigitos Šimbelytės (pranešėja) ir Vestos Šliogerytės (posėdžio pirmininkė), sekretoriaujant Natalijai Abuojai, dalyvaujant pareiškėjai (duomenys neskelbtini), atsakovės akcinės bendrovės „Regitra“ atstovei (duomenys neskelbtini), 2025-03-12 viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka (pareiškėjai atvykus į Komisiją, atsakovės atstovei prisijungus prie posėdžio vaizdo konferencijos būdu) išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos (duomenys neskelbtini) skundą atsakovei akcinei bendrovei „Regitra“ dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja skundu Komisijos prašė panaikinti akcinės bendrovės „Regitra“ (toliau – Regitra) 2025-02-06 raštu Nr. VP-S-1080 „Dėl atsisakymo išduoti vairuotojo pažymėjimą“ (toliau – Sprendimas) priimtą sprendimą atsisakyti išduoti vairuotojo pažymėjimą ir įpareigoti Regitrai pareiškėjai išduoti vairuotojo pažymėjimą.

Paaiškino, kad Regitrai pateikė 2025-02-06 prašymą išduoti vairuotojo pažymėjimą Nr. 7624828 (toliau – Prašymas), nes vairuotojo pažymėjimo galiojimas pasibaigė. Pareiškėja 2025-02-06 gavo Regitros Šiaurės Lietuvos klientų aptarnavimo centro Panevėžio padalinio (toliau – Panevėžio padalinys) raštą, kuriuo nuspręsta neišduoti vairuotojo pažymėjimo, nes, vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2008-09-10 įsakymu Nr. 1V-328 patvirtintų Motorinių transporto priemonių vairuotojo pažymėjimų išdavimo taisyklių (toliau – Taisyklės 17.4.3 papunkčiu, pareiškėja turi nesumokėti jai paskirtų baudų už padarytus Kelių eismo taisyklių (toliau – KET) pažeidimus (kai nustatytas terminas jas sumokėti pasibaigęs).

Pareiškėja nesutinka su Sprendimu, nes jis neteisingas, diskriminuojantis ir suvaržantis jos ir nuo jos priklausomų asmenų teises į laisvą judėjimą bei neleidžia atlikti priskirtas pareigas. Pareiškėja nepadarė tyčinių KET pažeidimų, todėl jos atveju taikomos priemonės neproporcingos ir subalansuotos su viešaisiais interesais – eismo saugumu, kuriam pareiškėja nekelia pavojaus. Pareiškėja nedarė ir negauna pajamų, todėl neturi pinigų sumokėti jai paskirtų baudų už padarytus KET pažeidimus. Pareiškėja globoja neveiksnią dukrą ir jaučiasi diskriminuojama pajamas gaunančių žmonių atžvilgiu, nes, neturėdama vairuotojo pažymėjimo, negali rūpintis globojama neveiksnią dukra, kurią reikia vežioti pas gydytojus. Valstybė turi ir kitus teisėtus būdus skoloms (nesumokėtoms baudoms) išieškoti (pvz. nesumokėtas sumas perduoti antstoliams), neatimant iš žmogaus teisės laisvai judėti ir pasirūpinti globojamu asmeniu.

Atsakovė atsiliepiu į skundą prašė skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Paaikšino, kad atsakovė vairuotojų pažymėjimus išduoda/keičia vadovaudamasi Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – Saugaus eismo įstatymas) bei Taisyklių nuostatomis.

Saugaus eismo įstatymo 22 straipsnio 3¹ dalyje numatyta, kad asmeniui, nesumokėjusiam visų jam paskirtų baudų už padarytus KET pažeidimus (kai nustatytas terminas jas sumokėti pasibaigęs), vairuotojo pažymėjimas neišduodamas ir nekeičiamas.

Nagrinėjant pareiškėjos 2025-02-06 prašymą išduoti vairuotojo pažymėjimą (prašymo Nr. 7624828) atsakovės įgaliotas darbuotojas pagal pareiškėjos pateiktus dokumentus užpildęs prašymą bei, vadovaujantis Taisyklių 17.4.3 papunkčiu, patikrinęs duomenis Administracinių nusižengimų registre (toliau – Registras), nustatė, kad pareiškėja turi nesumokėtų paskirtų baudų už 2023-11-22 ir 2024-07-21 padarytus KET pažeidimus, numatytus Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 415, 416, 417, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 431, 432, 433, 436, 450, 451, 452, 453, 454, 455 straipsniuose, 459 straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse ir 463 straipsnyje (kai nustatytas terminas jas sumokėti pasibaigęs).

Atsižvelgęs į Registre esančius įrašus, atsakovo įgaliotas darbuotojas 2025-02-06 priėmė Sprendimą, kuriuo atsisakė pareiškėjai išduoti/keisti vairuotojo pažymėjimą.

Atsakovė pažymi, jog įrašai apie nesumokėtas baudas už padarytus KET pažeidimus, nurodytus Taisyklių 17.4.3 papunktyje Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių vairuotojo registro duomenų tvarkymo sistemoje (toliau – VAIRIS) atsiranda tik tada, kada asmenys nustatytu terminu nesumoka jiems paskirtų baudų.

Įvertinus pareiškėjos skundo turinį, matyti, kad pareiškėja pripažįsta, jog padarė KET pažeidimus, už kuriuos paskirtų baudų nustatytais terminais nėra sumokėjusi. Tačiau pareiškėjai išduotas vairuotojo pažymėjimas Nr. R0386212 galiojo iki 2019-02-06. Taigi, pasikeisti vairuotojo pažymėjimo pareiškėja į atsakovą kreipėsi praėjus 6 metams po vairuotojo pažymėjimo galiojimo pabaigos. ANK 424 straipsnyje numatyta administracinė atsakomybė asmenims, vairuojantiems transporto priemonės pasibaigus vairuotojo pažymėjimo galiojimo laikui.

Atsakovė taip pat pažymi, kad civilinėje teisėje galioja principas „leidžiama viskas, kas neuždrausta“, tuo tarpu viešojoje teisėje (teisės sistemos dalis, reguliuojanti viešąjį administravimą) vadovaujama principu „draudžiama viskas, kas nėra tiesiogiai leidžiama“. Todėl atsakovė gali elgtis tik taip, kaip leidžia įstatymas. Atsakovė, tenkindama pareiškėjos prašymą išduoti vairuotojo pažymėjimą, esant Taisyklių 17.4.3 papunktyje nustatyta sąlygai, veiktų neteisėtai.

Komisijos posėdyje atsakovės atstovė palaikė atsiliepime pateiktus argumentus, prašė pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Skundas atmestinas.

Ginčas tarp šalių kilo dėl Regitros 2025-02-06 priimto Sprendimo pareiškėjai neišduoti vairuotojo pažymėjimo, teisėtumo.

Byloje surinkti rašytiniai įrodymai patvirtina, jog pareiškėja Regitros Panevėžio padaliniiu 2025-02-06 pateikė Prašymą, kuriuo prašė išduoti vairuotojo pažymėjimą, nes pasibaigė (baigiasi) ankstesnio vairuotojo pažymėjimo galiojimo laikas. Prašymu pareiškėja, be kita ko, patvirtino, jog neturi nesumokėtų jai paskirtų baudų už padarytus KET pažeidimus.

Regitros specialistė, nagrinėjusi pareiškėjos Prašymą, nustatė, jog Registre yra skolų: ROIK: 24230217226, pažeidimo data – 2023-11-22, sprendimo data – 2024-03-21, institucija – Policijos departamento prie VRM Kelių policijos valdyba; ROIK: 24249762535, pažeidimo data: 2024-07-21, sprendimo data: 2024-08-07, institucija – Panevėžio apskrities vyriausiasis policijos komisariatas. VAIRIS duomenimis pareiškėjai 2009-02-13 įteiktas vairuotojo pažymėjimas Nr. R0386212 negalioja, nes pasibaigė galiojimo laikas (galiojo iki 2019-02-06).

Policijos departamento prie VRM Kelių policijos valdybos 2024-03-21 nutarimu administracinio nusižengimo byloje (ROIK: 24230217226) pareiškėjai už 2023-11-22 padarytus administracinius nusižengimus (greičio viršijimas ir transporto priemonės vairavimas neturint galiojančio vairuotojo pažymėjimo), numatytus ANK 416 straipsnio 3 dalyje ir 424 straipsnio 1

dalyje, skirta 60 Eur dydžio administracinė bauda. Nutarimas įsiteisėjo 2024-04-21, informacijos apie baudos sumokėjimą nėra. Taip pat Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato 2024-08-07 nutarimu administracinio nusižengimo byloje (ROIK: 24249762535) pareiškėjai už 2024-07-21 padarytus administracinius nusižengimus (vairavimas automobilio, kuriam neatlikta privalomoji techninė apžiūra, neapdraustas privalomuoju civilinės atsakomybės draudimu, taip pat asmens vairavimas automobilio, kai vairuotojo pažymėjimo galiojimo laikas yra pasibaigęs, nesilaikant saugaus atstumo sukeltant eismo įvykį), numatytus ANK 424 straipsnio 1 dalyje, 415 straipsnio 1, 2 dalyse ir 417 straipsnio 7 dalyje, pareiškėjai skirta 50 Eur dydžio administracinė bauda. Nutarimas įsiteisėjo 2024-09-07 informacijos apie baudos sumokėjimą nėra.

Regitra, vadovaudamasi Taisyklių 23 punktu, 2025-02-06 priėmė skundžiamą Sprendimą neišduoti pareiškėjai vairuotojo pažymėjimo, nes, vadovaujantis Taisyklių 17.4.3 papunkčiu bei Registro duomenimis, pareiškėja turi nesumokėtų jai paskirtų baudų už padarytus KET pažeidimus, kai pasibaigė (nustatytas terminas jas sumokėti pasibaigęs).

Dėl Sprendimo teisėtumo.

Nagrinėjamu atveju vertintina, ar atsakovė iš esmės išnagrinėjo pareiškėjos Prašymą, tinkamai įvertino visas su prašymu išduoti naują vairuotojo pažymėjimą susijusias aplinkybes bei priėmė administracinį sprendimą, atitinkantį Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 10 straipsnyje administraciniam sprendimui nustatytus reikalavimus, t. y. faktiniais ir teisiniais pagrindais pagrįstą bei motyvuotą sprendimą.

Vairuotojo pažymėjimų išdavimo, jų skelbimo negaliojančiais, naikinimo, saugojimo ir gražinimo tvarka yra nustatyta Taisyklėse. Naujas vairuotojo pažymėjimas, be kita ko, išduodamas, kai baigiasi arba jau pasibaigė ankstesnio vairuotojo pažymėjimo galiojimo laikas (Taisyklių 7.1 papunktis).

Saugaus eismo įstatymo 22 straipsnio 3¹ dalyje nustatyta imperatyvi nuostata, draudžianti išduoti ir keisti vairuotojo pažymėjimą asmeniui, nesumokėjusiam visų jam paskirtų baudų už padarytus KET pažeidimus (kai nustatytas terminas jas sumokėti pasibaigęs).

Taisyklių 17.4.3 papunktyje detalizuojami KET pažeidimai, numatyti ANK straipsniuose (415, 416, 417, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 431, 432, 433, 436, 450, 451, 452, 453, 454 straipsniuose, 459 straipsnio 1, 4, 5, 6 ir 7 dalyse ir 463 straipsnyje), už kurių padarymą nesumokėjus baudų (kai nustatytas terminas jas sumokėti pasibaigęs), Regitra priima sprendimą neišduoti vairuotojo pažymėjimo.

Pagal Taisyklių 8 punktą pareiškėjas dėl vairuotojo pažymėjimo išdavimo į Regitros padalinį kreipiasi asmeniškai, pateikdamas Regitros generalinio direktoriaus patvirtintos formos prašymą išduoti vairuotojo pažymėjimą. Prašymą pareiškėjo vardu užpildo įgaliotasis darbuotojas.

Pareiškėjai Regitra padalinyje pateikus Taisyklių 10 punkte nurodytus dokumentus, įgaliotasis darbuotojas užpildo prašymą ir, be kita ko, patikrina Registre, ar pareiškėjas neturi nesumokėtų jam paskirtų baudų už padarytus KET pažeidimus, numatytus ANK 415, 416, 417, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 431, 432, 433, 436, 450, 451, 452, 453, 454 straipsniuose, 459 straipsnio 1, 4, 5, 6 ir 7 dalyse ir 463 straipsnyje (kai nustatytas terminas jas sumokėti pasibaigęs) (Taisyklių 17.4.3 papunktis).

Pagal Taisyklių 23 punktą, jei pareiškėjas neatitinka Taisyklių 17.4.3 papunktyje nurodytų sąlygų, įgaliotasis darbuotojas per 3 darbo dienas nuo prašymo Regitroje gavimo dienos priima sprendimą neišduoti vairuotojo pažymėjimo, įteikia šį sprendimą pareiškėjai arba ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo nurodyto sprendimo priėmimo išsiunčia sprendimą pareiškėjai paštu arba el. paštu.

Byloje nustatyta, jog Registre yra duomenys apie tai, kad pareiškėja nėra sumokėjusi 50 Eur ir 60 Eur dydžio baudų už padarytus KET pažeidimus, numatytus ANK 416 straipsnio 3 dalyje, 424 straipsnio 1 dalyje, 415 straipsnio 1, 2 dalyse ir 417 straipsnio 7 dalyje ir šių baudų sumokėjimo terminas jau yra pasibaigęs. Byloje nėra ginčo ir pareiškėja neneigia, kad už padarytus KET pažeidimus jai buvo skirtos baudos ir terminas joms sumokėti jau yra pasibaigęs.

Pareiškėja iš esmės nesutinka su Sprendimu neišduoti vairuotojo pažymėjimo, mano, kad

teisės aktuose nustatytas draudimas yra neproporcingas, diskriminuoja pajamų negaunančius asmenis, pažeidžia jų teisę į laisvą judėjimą bei pareiškėjai neleidžia atlikti jai priskirtas pareigas (rūpintis neveiksnia dukra). Taip pat, pareiškėjos vertinimu, taikomos priemonės yra neproporcingos, nesusijusios su eismo saugumo užtikrinimu bei kad yra kitų teisėtų būdų skoloms (nesumokėtoms baudoms) išieškoti.

Saugaus eismo įstatymo 22 straipsnio 3¹ dalyje nustatyta be išlygų, kad asmeniui, nesumokėjusiam visų jam paskirtų baudų už KET pažeidimus (kai nustatytas terminas jas sumokėti pasibaigęs), vairuotojo pažymėjimas neišduodamas ir nekeičiamas. Išimčių asmenų, kurių sunki materialinė padėtis, atžvilgiu nenumatyta.

Saugaus eismo įstatymo Nr. VIII-2043 22 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto aiškinamajame rašte (reg. 2015-08-13, Nr. XIIP-3447) nurodyta, kad projekto tikslas – įteisinti administracinių paslaugų teikimo ribojimus asmenims, nesumokėjusiems visų jiems paskirtų baudų už padarytus KET pažeidimus (jeigu nustatytas terminas jas sumokėti pasibaigęs). Šiais ribojimais siekiama skatinti valstybei skolingus asmenis ieškoti būdų ir priemonių sumokėti jiems paskirtas baudas. Toks mechanizmas taip pat turėtų labiau motyvuoti asmenis nepadaryti kito pažeidimo. Siūlomomis teisiniu reguliavimu bus padidintas išieškomų baudų kiekis, nes padidės asmenų, kuriems paskirtos baudos, motyvacija susimokėti jiems paskirtas baudas. Toks mechanizmas taip pat turėtų labiau motyvuoti asmenis nepadaryti kito pažeidimo.

Taigi, draudimas neišduoti vairuotojo pažymėjimo asmenims, nesumokėjusiems visų jiems paskirtų baudų už KET pažeidimus (kai nustatytas terminas jas sumokėti pasibaigęs) siejamas su tokių asmenų motyvavimu susimokėti baudas bei nedaryti naujų pažeidimų, bet ne su eismo saugumu, kurio užtikrinimas yra svarbus tais atvejais, kai asmenims yra apribojama pati teisė vairuoti motorines transporto priemones. Šiuo atveju tokia teisė pareiškėjai nėra atimta, tačiau už transporto priemonės vairavimą be galiojančio vairuotojo pažymėjimo asmenims yra taikoma administracinė atsakomybė.

Pažymėtina, jog VAIRIS duomenimis pareiškėjos vairuotojo pažymėjimo Nr. R0386212 galiojimas pasibaigė 2019-02-06 ir pareiškėja, būdama atsakinga bei rūpestinga, dar iki padarytų KET pažeidimų (2023-11-22 ir 2024-07-21), t. y. neturint nesumokėtų baudų už padarytus KET pažeidimus, kai nustatytas terminas jas sumokėti pasibaigęs, galėjo kreiptis į Registrą dėl naujo vairuotojo pažymėjimo išdavimo.

Kiekvienas asmuo teisiniuose santykiuose turi ne tik teises, bet ir tam tikras pareigas, o tai įpareigoja suinteresuotą asmenį veikti rūpestingai, operatyviai ir racionaliai, siekiant išvengti kliūčių siekiamam tikslui, šiuo atveju - laiku kreiptis į Registrą dėl vairuotojo pažymėjimo išdavimo, o praleidus šį terminą bei padarius KET pažeidimus, rasti galimybes už padarytus KET pažeidimus sumokėti paskirtas baudas (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2008-12-12 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-1994/2008; 2014-02-27 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁴⁹²-530/2014).

Taigi, pareiškėja turi rūpintis, ieškoti galimybių bei būdų apmokėti susidariusias skolas, baudas už padarytus KET pažeidimus. Pažymėtina ir tai, jog pareiškėja teisės aktų nustatyta tvarka gali pasinaudoti teise kreiptis su prašymu į Valstybinę mokesčių inspekciją prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos dėl galimybės dėl baudų, padarytus administracinius nusižengimus, mokėjimo išdėstymo dalimis pagal grafiką.

Įvertinus išdėstytą teisinį reglamentavimą bei aplinkybes, Komisija daro išvadą, jog Registra tinkamai išnagrinėjo pareiškėjos Prašymą bei įvertino Registre esančius duomenis apie pareiškėjos nesumokėtas baudas už KET pažeidimus, numatytus ANK straipsniuose. Pareiškėja iki skundo nagrinėjimo Komisijoje dienos nesumokėjo baudų už padarytus KET pažeidimus ir iki šiol ši prievolė jai yra išlikusi. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.262 straipsnio nuostatomis, į viešą registrą įrašyti duomenys laikomi teisingais ir išsamiais, kol nenuginčijami įstatymų nustatyta tvarka. Šios aplinkybės patvirtina, jog atsakovė pagrįstai vadovavosi Registre esančiais duomenimis apie pareiškėjos nesumokėtas baudas.

Komisija, įvertinusi bylos aplinkybes, vadovaudamasi ginčo santykius reglamentuojančiais teisės aktais bei LVAT praktika, daro išvadą, kad atsakovė, išnagrinėjusi pareiškėjos Prašymą, priėmė pagrįstą Sprendimą pareiškėjai neišduoti vairuotojo pažymėjimo. Sprendimas atitinka VAĮ 10

straipsnio 5 dalyje nustatytus reikalavimus, taikomus viešojo administravimo subjekto priimamiems administraciniais sprendimams ir jo panaikinti skunde nurodytais argumentais nėra teisinio pagrindo.

Dėl įpareigojimo.

Pareiškėja antruoju skundo reikalavimu Komisijos prašė įpareigoti Regitrą išduoti pareiškėjai vairuotojo pažymėjimą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Komisija gali panaikinti skundžiamą individualų administracinį aktą ar jo dalį ir įpareigoti viešojo administravimo subjektą per administracinių ginčų komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą, tačiau įpareigojimais iš esmės nepriima sprendimų, priskirtinų atsakovo kompetencijai (šiuo atveju – dėl vairuotojo pažymėjimo išdavimo), tik sprendžia ginčus dėl teisės.

LVAT ne kartą yra pažymėjęs, jog teismas gali įpareigoti iš naujo atlikti veiksmus, kurie pripažinti atliktais nesilaikant teisės aktų reikalavimų, tačiau teismas, vykdydamas teisingumą, neatlieka ir iš esmės negali perimti viešojo administravimo subjekto funkcijų bei išspręsti klausimą, kurį pagal kompetenciją priklauso nagrinėti viešojo administravimo institucijai (žr., pvz., 2009-09-07 nutartį administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-603/2009).

Taigi, pareiškėjos išvestinis skundo reikalavimas įpareigoti Regitrą pareiškėjai išduoti vairuotojo pažymėjimą yra atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 straipsniu, 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos (duomenys neskelbtini) skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Bylos šalys turi teisę šį sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo apskūsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Vesta Šliogerytė

Komisijos narės

Asta Povilonienė

Sigita Šimbelytė